

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 10. szám.

Vasárnap, március 8.

A legsúlyosabb adó.

Mayer János földművelésügyi miniszter a költségvetési vitában nagy igazságot mondott. Azt mondta, hogy nem szabad megengedni, hogy a mezőgazdasági munkások olyan szervezet hálójába kerüljenek, amely többet vesz el tőlük, mint amennyit ad nekik. Nem nevezte meg a miniszter, melyik szervezet az, amelyik «többet vesz el tőlük, mint amennyit ad». Általánosságban beszélt. Olyan igazságot mondott, amit minden tisztességes ember csak helyeselhet. Nem is jaidult föl a kijelentésére se a Faluszövetség, se a Katolikus Népszövetség, se a Nemzeti Szövetség, de még a keresztényszocialista szövetség se. Egyik se vette magára a miniszter kijelentését. Hanem mi történt? A vörösök ujságja lobbant éktelen haragra, hogy meri a miniszter a szociáldemokrata szakszervezetet rágalmazni? Anélkül, hogy a miniszter megnevezte volna, a ludas jelentkezik.

A földművelésügyi miniszter nem szorul védelemre a vörös ujság durva piszkolódásaival szemben. Mayer János másfélévnyi közéleti munkássága alatt semmit se vett el a jóra való mezőgazdasági munkásságtól, de annál többet adott neki. Nem tudjuk mind felsorolni azt a jót, amit a kisgazdaminiszter tett a földműves munkásságért, csak néhány üdvös alkotására utalunk.

A mezőgazdasági munkások ingyenes jogvédelme, a munkabérek alsó határának megállapításáról szóló törvény kiterjesztése, a mezőgazdasági munkások hatósági közvetítése, a kislakások építésének előmozdítása, a mezőgazdasági munkások baleseti segélyeinek fölemelése, a betegség esetére való biztosításról szóló új törvényjavaslat, a munkásvállalkozó szövetkezetek támogatása, a munkaügyekben való bíraskodásnál az ülnöki rendszer behozatala mind-mind olyan alkotás, mely Mayer János miniszternek a földműves munkások iránt való szeretetét bizonyítja. Ezt adta Mayer János a mezőgazdasági munkásoknak, de nem vett el tőlük semmit. Sem pénzt, sem hitet, sem lelki nyugalmat, sem a családi tűzhely melegét.

Igazán nekünk sem jutott volna eszünkbe, hogy a vörös szakszervezet dolgát szellőztessük. De mivel a miniszter egyszerű igazságára épen ő jelentkezik, nézzük hát, mit is ad a munkásoknak és mit vesz el?

Minden «öntudatos, szervezett munkásnak» — ahogyan ők szokták mondani — meg kell fizetni a szakszervezeti díjat, a pártadót és a szaklap előfizetési díját. A szakszervezeti díj legkevesebb heti tízezer korona szokott lenni. Ha a másik két díjat legkevesebb ugyanennyire vesszük, heti 20 ezer koronát kell fizetni a szegény földműves munkásnak a szervezethez. Ez az adó évente egymillió koronánál többre megy. Most már azt kérdezzük, van-e olyan állami vagy községi

Képek a Falu Szövetség tokaji zászlóbontásáról.

Balról: Schandl Károly dr. (1) földművelésügyi államtitkárt a tokaji pályaudvaron üdvözlő Izsépy Zoltán dr. (2) főszolgabíró. A közönség körében helyet foglal Bernát Aladár (3) Zemplénmegye alispánja és Karnis István (4) tokaji plébános.

adó, amelyik egy vagyontalan munkásemberről egy-millió koronánál többre megy? Nincs. Mi következik ebből? Az, hogy

Magyarországon minden adó közül a lehető legsúlyosabb az az adó, melyet a szociáldemokrácia szed a szegény emberektől a szervezetség címén.

Míg az állam a munkásokat, de még a kisebb vagyónú embereket is mentesíti létminimum címén az egyenes adófizetés alól, a szociáldemokrata szervezetek olyan horroribilis adókat vasalnak be a vagyontalan munkásokon, hogy az állam még a 10—20 holdas gazdától sem szed annyit. Ez a nyomor vámjá, melyet a nyomor vámszedői szednek s ez legnagyobb minden adó közül.

Ezzel a rettenetes adóval szemben mit ad a jelentkező szervezet? Semmit, csak szellemi mérget, mely földülja annak a szegény embernek a lelki egyensúlyát. Ad parancsot a sztrájkra, aminek a hátrányos következményeit megint csak a munkás látja. Ad bolszeviki eszméket, melyek a szegény adózók megrontására vezetnek.

Akinek a háza ég, az kurjongat. A vörösök nem hiába jajdultak föl Mayer miniszter igazságára. Találva érezték magukat. A nyomor vámszedői szedik a legsúlyosabb adót a legszegényebb emberektől. Igaza van Mayer Jánosnak: Ezt az állam nem tűrheti, de a tisztességes társadalom se.

Nincs pénz, nincs munka, mert teli a pince. A kisgazda- és földmivessépart legutóbbi értekezletén beható tanácskozást folytatott a szőlőtermelők panaszairól. A tokaj-hegyaljai szőlősgazdák nagygyűlése adta meg erre a lökést, ahol súlyos jankajáltások hangzottak el, mert a hegyaljai vidéken nagy a nyomorúság. A bornak nincs ára. A pincék tele vannak, de senki se veszi a bort. A gazdák aggódva néznek a tavasz elé, mert nincs pénzük a termelésre. A szőlőmunkások pedig nem kapnak munkát. A többi borvidéken is hasonló a helyzet. A szőlősgazdák képviselői — Erdélyi, Héjji, Örfjy, Maillot, Nagy, Sztjij, Perlaki és mások — egymásután álltak föl s mutattak rá a bortermelők panaszaira. Bethlen miniszterelnök, Bud miniszter és a földmivelésügyi kormány választából megtudtuk, hogy a kormány a borkivitel lehetőségét a cseh és lengyel kereskedelmi szerződéseknél iparkodik megteremteni. A pénzügyminiszter a bor luxusadóját eltörli. A földmivelésügyi miniszter a borértékesítés megszerzésében teljes erővel támogatja a gazdákat. Mi pedig a magunk részéről csak helyeseljük, ha a képviselők és a kormány a gazdasági bajokkal foglalkozik. Ne azzal törődjenek, hogy a sztrájkoló képviselőket hogyan békítsék, hanem azon, hogy a gyárosok túlköveteléseivel szemben a mezőgazdaság jogos törekvései érvényesüljenek. Agrárpolitikát várunk az agrár Magyarországon!

A vörös segély. Bécsben az orosz szovjet egy kommunista segítőakciót szervezett. Ezt az irodát úgy hívják: Rote Hilfe. Magyarul annyit tesz: Vörös segély. Innen kapnak pénzt a jogházba kerülő kommunista gazemberek sokszor ártatlan családtagjai. Eddig rendben is volna a dolog. De most jön a furcsaság. Ebből a vörös segélyből, melyet Moszkva küld, Budapestre is sok száz millió jött, ezt a sok vörös pénzt a magyarországi szociáldemokrata párt hivatalos helyiségeiben és hivatalos ellenőrzése mellett osztják ki. Még ez se lenne nagy baj. Igen ám, de a bécsi kommunisták vezetői most azzal a leleplezéssel álltak elő, hogy ebből a moszkvai véres pénzből a magyarországi szociáldemokrata párt is kapott. Ha ez igaz, úgy a szociáldemokraták hiába mondják, hogy semmi közük sincs a kommunistákhoz és a gyilkosok patrónusaihoz. A moszkvai vörös pénzhez millió és millió ártatlan ember vére tapad. De még több átok még azokra is, akiknek ilyen pénzhez közük van. A magyar falu népe undorral fordul el az ilyen pénzen folytatott agitációból. A falunak nem kell a vörös segélyből!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A költségvetés megszavazásával a nemzetgyűlés munkásságának nagyfontosságú időszaka záródott le. Az első aranyköltségvetés törvényerőre emelkedésének rendkívüli jelentőségét már méltattuk a Vasárnap olvasói előtt s ezért a vita utolsó részének csupán egyik legfontosabb módozatára mutatunk rá, nevezetesen arra, amely a tanyai és községi iskolák építésének és a felsőfokú gazdasági oktatás megszervezésére vonatkozik. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter kijelentette, hogy

hárommillió aranykoronával népközpontok építési alapot létesít a kormány,

amelynek segítségével az iskolaépítkezés programja megvalósítható lesz.

A költségvetés letárgyalásával a nemzetgyűlés legközelebbi teendője a költségvetéssel kapcsolatos megajánlási törvénynek, az ú. n. appropriációs törvénynek megszavazása. A megajánlási törvény a szokásos pénzügyi rendelkezéseket tartalmazza, amelyek a költségvetés betartásához szükségesek.

A megajánlási törvény után néhány hetes szünet következik,

hogy ezalatt a nemzetgyűlés bizottsága a legalaposabban megvitathassa a választójogi törvényt. A politikai érdeklődés középpontjában ma az alkotmányjogi javaslatok állanak, tehát a választójogi és a főrendiházi törvény. Ekörül nagy viták várhatóak, bár már most kialakult a politikai táborok többségében az a vélemény, hogy

[az alkotmányjogi javaslatoknál az ország mostani helyzetének megfelelő mérsékletet és józanságot kell tanúsítani.]

A nemzetgyűlés bizottságai a szünet alatt végeznek a kormány törvénytervezeteivel és így a nyilvános tárgyalásokon már félig-meddig megállapodott felfogások jutnak majd kifejezésre.

Bethlen István gróf miniszterelnök sűrű tanácskozásokat folytat a mezőgazdasági jelzaloghitel ügyében.

Mayer János földmivelésügyi miniszter, Pesthy Pál igazságügyminiszter és Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter állandó érintkezésben állnak ebben a kérdésben, amely ma egyik legsürgősebb kérdés az ország gazdasági életében. Épen így

a kishaszonbérletek

helyzetének méltányos elbírálására is nagy súlyt helyeznek az illetékes körök, nemkülönben a válságba jutott

szőlő- és bortermelés fellendítésére.

A magyar szőlő- és borgazdák nagy nehézségekkel küzdenek és épen ezért a kisgazdapártnak azok a tagjai, akik szőlősgazda-vidékeket képviselnek, erőteljes mozgalmat indítottak ebben az ügyben. A kormány minden erejével a kisgazdapárti képviselők mellé állott, így remélhető, hogy

rövidesen eredménye mutatkozik a képviselők fellépésének.

A gazdasági vonatkozású tevékenységben nem lehet említés nélkül hagyni ezúttal sem a **takarékossági bizottság** működését, amely a hasznos beruházásokkal szemben a költségek csökkentésének feladatát vállalta magára.

Hazánkat minden módon a lehető legjobb egészségre kell emelni, amihez minden magyar-nak, a legnagyobbfól a legkisebbig felelőssége szerint járulni legszemből kötelessége.

Széchenyi: Kelet népe.

MEZŐGAZDASÁG

A háziállatok testének tisztántartásáról.

Irta: Fehér Zoltán.

Ez a munka különböző módon és különböző eszközökkel hajtható végre az egyes állatnemeknél.

Igy a lovak- és szarvasmarháknál egyformán, elsősorban szalmacsutakolással dörzsöljük le a nagyobb tisztátalanságot, sarat, iszapot, a trágyát, habot vagy egyéb piszkot.

Azután következik a vakaró használata, mely éles fogával a szőrözlet között egész a bőr, a főlhámsejtekig nyomul s a lemállani akará bőrpikkelyeket is elválasztja a bőrtől, a port pedig a szőrök közül és a bőr fölületéről kiszedi, eltávolítja. Így a bőr pórusait (likacsait) megtisztítva kinyitja s ezzel a lélegzést a bőrről át tökéletesebbé, élénkebbé teszi.

Tudni kell ugyanis, hogy az állatok nemcsak tüdejükkel lélegzenek, hanem bőrfelületükön át is s ha ez utóbbi módon való légserefoyamat meggátoltatik, akkor az állat épisége, egészsége, a betegségekkel szemben való ellenállóképessége megy tönkre.

A teheneknél — állítólag — a tejképződés a vakaró működése közben indul meg, mi azzal magyarázható, hogy a légerserefoyamat a testben levő többi anyagok cseréjét is előidézi s előmozdítja.

Eme tisztítóeszközt követi a kefe, mely az esetleg megkúszált — kócsk — szörköntöst lesimítja, kifényesíti s róla a finom port, mit a vakaró rajta hagyott, letörli.

Finomabb lovaknál a hosszú fark s sörény tisztántartására még külön fésűk is szolgálnak; sőt néhol a tehének farkbojtját is ki szokták fésűlni, de mindenesetre naponta, legalább reggel fejés előtt, e bojtot tisztára kell mosni, ha a rajta csüngő vagy a közötté levő trágya vagy egyéb piszok és szemét eltávolítottassék s ne kerüljön abból a fejés alatt semmi a tej közé, ami különben elháríthatatlan volna. Kivált nyáron, midőn nem lehet elkerülni, hogy a tehén farkával ne csapkodjon ide-oda a bosszantó legyek után.

A tőgy minden fejés vagy szoptatás előtt szinte tisztán megmosandó (esetleg langyosvízzel) és puha ruhával szárazra törölnendő.

A tisztogatással az állatokról lekerült piszkot ne hagyjuk az istállóban, (mint sok helyen dívik a kocsisoknál, kik a vakaróból a port a lovak állása mögött szokták kivenni, még cifrázzák is e piszokgyűjteményt), hanem vigyük ki azonnal a trágyatelepre, nehogy az istálló levegőjét fertőzze továbbra is, ami kivált a tejgazdaságoknál nagyon is hátrányos volna, mert a kártokozó bacillusokat fölötte megszorítaná s a tejet egészségtelenné és gyorsan romlandóvá tenné.

Tisztán kell tartani az állatok patáit is s ezekről is minden sarat, piszkot, trágyát stb. el kell távolítani, esetleg, ha az másként nem megy — pl. csutakkal nem lehet — mosás által, ami után azonban szárazra is kell őket törölni, nehogy megrepedezzenek, minek meggátolására tanácsos volna zsíradékkal (patakenőccsel, ami ma igen drága) bekenni a patákat.

A hasított patájú (csülkű) állatoknál a pataközöket is ki kell takarítani — szalma- vagy kőcköztel — s ha sértettek, dagadtak vagy hólyagosak lennének azok, hintsük be őket kalciumporral (tanoform- vagy zenoformmal), hogy elejét vegyük a további betegségnek vagy fertőződésnek.

A sértéseket nem igen szokták takarítani, de a gondos gazda olyan s annyi almot ad alájuk, hogy legalább száraz fekhelyük legyen s őljukban ne piszkolódjanak be még jobban, mint a legelőn. A kifutókban pedig helyezünk el vakaróval felszerelt (burkolt) dúcokat, oszlopokat, melyekhez a disznók hozzádörgölözve a sarat stb. eltávolítják szőrükről, bőrukról.

Nyáron az eddig tárgyalt mindhárom állatnem egészségére válnék a tisztavízű fürdő gyakori (akár naponti) használata.

A juhokat nem takarítjuk, ezek tisztításáról a természet gondoskodik, amennyiben oly tömött szőr — gyapjú — köntöst szolgáltatott ki nekik, mely a port, piszkot, kormot

stb. fölfogja s nem engedi a bőrhöz jutni, azért bármily piszkosnak, szennyesnek, zsírosnak lássék is a gyapjú, a juhok bőre mindig szép tiszta, melyen át a lélegzés fönnakadás nélkül történik, mert a likacsok nincsenek eltömődve. A juhok egyszer, a két nyiretük kétszer lesznek évente megnyírva.

Különbön ezelőtt a gyapjúnyírást megelőzőleg a juhokat is meg szokták fürdetni (úsztatni, mosni), amikor is a netán mégis eldugult pórusok megnyíltak. De újabbban zsírban lesz a gyapjú megnyírva és csupán a lenyírt gyapjú gyárilag megmosva, így hát az egyszeri fürdőtől is elesnek; ha csak meg nem úsztatják őket közvetlen nyírás után, mikor még a víz nem árt a parányi, alig 1 mm-nyi gyapjúnak. Kivételt képez az az eset, ha rühösség vagy más valami bőrbaj miatt fürösztelni kell a juhokat — esetleg többször is — bizonyos gyógyfolyadékokban, ami kádakban történik; vigyázva, hogy ne igyék az állat a folyadékából. Helyesebb eljárás a zsírban való nyírás, mert bizony azelőtt a háti mosásnál, kivált ha az szappangyökeres (saponáriás) és szódavízzel történt, igen sok juh belebetegedett, megfulladt, elhullott vagy meghűlt s tüdőgyulladását kapva hullott el, szóval mindig nagy százalék volt a veszteség.

Egy új fertőtlenítőszer. Irta: Urbányi Jenő.

Hogy erről szólunk, arra az készlet bennünket, hogy igen sokan vannak, akik még ma sem tudják elismerni ezen szerek használatának nagy fontosságát. Pedig ezekkel igen sok emberi és állati veszedelmet tudunk elhárítani.

A békéscsabai magyar királyi felső mezőgazdasági iskola zászlószentelési ünnepelye.

A zászlóanya tisztségét Dulovits Árpádné (X), miniszteri tanácsosné töltötte be.

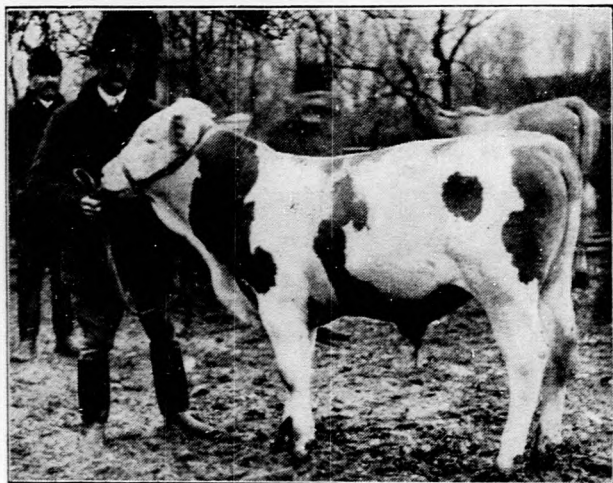
A fertőtlenítés az az eljárás, amikor bizonyos szerekkel a fertőző csírákat, a szabad szemmel nem látható apró élősködőket, az ú. n. mikroorganizmusokat megöljük, vagy legalább is azoknak meggyengítése által a fertőző betegségek kifejlődését, elterjedését meggátolni igyekszünk. A gyakorlati életben úgy a fizikai, mint a vegyi eljárásokat használjuk.

A fizikaiak közül ismereteseek azon eljárások, mikor a hő és fény hatását használjuk fel a fertőző csíráknak megölésére. A magas hő (100 fok feletti hőmérséklet) egyike a legbiztosabb fertőtlenítő szernek, csak az a hátránya, hogy nagy apparátusokat igényel s hogy ezen eljárásnál a legtöbb tárgy tönkremegy.

A gőznek s a forró víznek a használata is igen elterjedt. Az utóbbi hatását legtöbbször kevés mosósózáradék vagy lúgnak hozzáadásával emelik. 1%-os vizes sózáradék két perc alatt már nemcsak a lépfene-bacillusokat, hanem annak csíráit is előli. A ruhaneműeket háztartásainkban leginkább gőzzel fertőtlenítik. Gőzfertőtlenítőt úgy lehet rögtönözni, hogy egy mosóüst fölé nagyobb egyfenekű hordót borítunk s abba beagatva a fertőtlenítendő ruhákat, az üstben lévő

vizet forralni kezdjük. Ezzel egy-két óra alatt csaknem tökéletes fertőtlenítést érhetünk el. Ivó- és etető-eszközöket szódás vagy szappanos vízben szoktak kifőzni.

A gyakorlatban azonban leginkább a vegyi fertőtlenítő szerek használata terjedt el leginkább. Ilyen igen sok van. Nap-nap után hoznak forgalomba újabb és újabb vegyi fertőtlenítőanyagokat. Mindnek megvan a maga előnye, azonban mindezek nem mindenben kielégítőek, mert az erősebb hatásúaknak igen nagy a kártételük is. Egy jó fertőtlenítőszernek erélyesnek kell lenni, nem szabad azonban, hogy mérgező legyen, nem szabad, hogy rongálja a fertőtlenített tárgyakat, eszközöket, továbbá, ami igen fontos, szagtalannak kell lennie. Ez utóbbi különösen a tehenészeteknek s a tejháznak a fertőtlenítésénél bir nagy fontossággal, mert a tej igen könnyen veszi fel a különböző szagokat. A vegyi fertőtlenítőszernek közül legelső helyen a szublimátot kell említeni, aminek egy ezrelékes oldatát használják rendszeren (1 gramm 1 liter vízre). Ebben nemcsak a legellenállóbb baktériumok, hanem azok csirái is néhány perc alatt elpusztulnak. Igen jó fertőtlenítő hatása van a 3–5%-os karbolsavoldatnak. Ezt azonban erős mérgező hatása miatt

Első díjjal kitüntetett bikaborjú,

a Falu Szövetség sárszentmiklósi kiállításával kapcsolatban rendezett állatbemutatón.

már alig használják. Árnycsúcsok és istálló fertőtlenítésére, szagtalanítására igen alkalmas a sósavval kevert kálium-permanganát, a hidrogén-szuperoxid, klór és klórgáz nevű vegyi anyagok. A klórgáznak nagy hátránya, hogy az emberi szervezetet is megtámadja és belehelve mérgező. Ezért ritkán használatos. A gyakorlatban különösen elterjedten használt fertőtlenítőszer a vasgálic, a klórmész, a lúgnak forróvízes oldata, formalin, lysoform és az oltott mész. A mezőgazdaságban főleg az utóbbi van elterjedve.

Mint látjuk — bár nem soroltuk mind fel — igen sok vegyi fertőtlenítőszer van forgalomban és használatban. S mindezek más-más hiányt igyekeznek pótolni, hogy mindenben megfeleljenek a jó fertőtlenítőszer követelményeinek. Valamennyi követelménynek talán egyik sem felel meg. Újabb — talán olvasóink már hallottak róla — felfedeztek egy fertőtlenítőszerrel, a «Salan»-t, ami legjobban megközelíti ezen követelményeket. Ennek alapanyaga a formalin, aminek hatását még glicerinnel és konyhasónak hozzákeverésével emelték. Ezt a «Salan»-t nemcsak az orvosi gyakorlat számos esetében használják az eddigi vegyi fertőtlenítőszerreknél jobb eredménnyel, hanem a mezőgazdaságban is igen elterjedt már annak használata. Így az állati járványok alkalmával az istállókat, ólakat, ketreceket meleg vízzel készített 5%-os «Salan»-oldattal (50 gramm Salan 1 liter vízre) mossák fel s ha kimeszelik azokat, akkor tesznek a mészhez a «Salan»-ból is, még pedig minden liter mészhez 1–5 evőkanálnyit. A «Salan» még szagtalanná is teszi az istállót. Sőt igen célszerű az etető-

vályukat is mindenkor «Salan»-nal mosni. Sokan azt gondolnák, hogy az ártalmas az állatokra. Nem, mert a «Salan» nem mérgező, nem maró, sőt ízénél fogva az állatok nagyon is kedvelik. Baromfi- és pusztítását nemcsak a ketreceknek 5%-os oldattal való fertőtlenítésével, hanem a baromfi ivóvizébe egy evőkanálnyit «Salan»-nak hozzáadásával megakadályozhatjuk.

A tejgazdaságban is igen jó eredménnyel használható a «Salan». Először azért, mert szagtalan, másodszer, mert a fejődényeknek és a tejeskannáknak a használata előtt «Salan»-oldattal való kiöblítése igen célszerű, különösen nyáron, mert az ilyen edényben volt tej soká tartható el, anélkül, hogy forraláskor összeemne. Célszerű a tehén tőgyét is a fejés előtt «Salan»-oldattal megmosni, mert így teljesen tiszta és csiramentes tejet kapunk, ami különösen a csecsemők táplálásánál bir nagy fontossággal. A tőgyre teljesen ártalmatlan. Mindehhez az olyan oldatot használjuk, melynek 1 literében két-három evőkanál «Salan» van.

Továbbá a borgazdaságban is használhatjuk a «Salan»-t. A hordókat 5%-os oldattal teljesen szagtalanná és tisztává tehetjük anélkül, hogy a hordó fáját rongálnánk. Különös figyelmet érdemel az, hogy oly nedves pincékben, ahol hordók és kantárfák igen penészednek és annak következtében gyorsan pusztulnak és ezáltal a bort is veszélyeztetik, ott az 5–10%-os «Salan» oldattal a penészedést a «Salan» baktériumölő hatásánál fogva megakadályozhatjuk, miáltal a hordók pusztulásától is megóv és a bacillusok elpusztításával a bor esetleges megsavanyodásától is megkímél bennünket. Sőt a borpincék meszelésénél is ajánlatos a mészbe — mint az istállóknál — «Salan»-t tenni, hogy ezáltal a pincét megóvjuk a nyirkosodástól és ezáltal a bacillusok pusztításától.

Kalászosok tavaszi munkálatai. A kalászosok elvetésével még nem fejeztünk be minden munkát. Ha nem is annyi, mint a kapásoknál, de azért itt is van ápolási munka. A gabonák tavaszi megmunkálására a hengert és a fogast kell használni. Hogy mikor melyiket, azt a vetések állása mondja meg. A vetések állása pedig főként a talajtól és az időjárástól függ. Hengert akkor használunk, ha nagy mértékben cseres a talaj. Ilyenkor különösen a gyűrűs henger tesz jó szolgálatot. Kevésbé cseres talajon azonban bármilyen henger is megfelelő lesz. Kicserepedett talajon semmi szín alatt nem szabad fogast járattatni. A fogas ugyanis a cseres talaj részeket sem törí szét, sőt a vetés kitépésével mérhetetlen károkat okozhat. Ha száraz az idő és nincs kilátásunk esőre, akkor a hengerezett talajra rámehetünk a fogással, sőt ilyenkor nagyon ajánlatos is ezt megtenni. Ugyanis a henger a talajnedvesség elpárolgását siettet, míg a fogas a talajnedvesség megőrzőjeként ismeretes. Száraz időben tehát a hengerezett talaj fogsolása kívánatos, hogy a meglévő kevés talajnedvességet a talajban visszatarthassuk. A fagyott vetéseket szintén hengerezni kell. A fagy a növényt a talajból kiemeli s ha nem nyomjuk azt vissza, elszárad. A homokos, tőzeges talajon termesztett gabonák tavaszi hengerezése nagy haszonnal jár. Sok esetben nem tudjuk a talajt össze a vetés előtt kellőképpen megporhanyítani s többé-kevésbé rögös talajba vagyunk kénytelenek vetni. Ez a rögös talaj télen eső és hó hiányában sem bír kellő porhanyóvá válni. Ilyenkor a tavaszi hengerezés csak hasznára válik. Nagyon rögös talajon fogsolás előtt minden esetben célszerű hengerezni. Ellenkező esetben a fogas csak a növényeket tépi ki. Továbbá hengerezés után a fogas munkája tökéletesebb lesz. Míg tehát a hengert csak egyes kivételes esetekben lehet ajánlani, addig a tavaszi fogsolás mindig hasznos műveletnek tekinthető. A mostani tél után nem nagyon rögös és nem nagyon cseres talajon okvetlenül használjunk fogast. Ha rögös és cseres a talaj, akkor előbb hengerezünk. A fogsolást által természetesen mindig pusztul a növényzet, de annak csak egy elenyészően csekély része. A megmaradt növényzet pedig a fogsolás hatására olyan szépen fog fejlődni, hogy a fogasnak csak hasznát és nem kárát látja a gazda. A fogast azonban csak szoros vetésnél alkalmazzuk, mert szőrt vetés nem tudja kiheverni a benne okozott kárt. A fogas legyen mindig elég súlyos, hogy ne a vetés tetején ugráljon, hanem hivatásához képest valóban porhanyítson is. Ha nedves az időjárás, a fogsolás után még hengerezünk is, mert így a felesleges nedvességet távoltarthatjuk.

Aki föbb akar lenni, mint ember, az rendszerint kevesebb: félemler lesz.

Széchenyi: Kelet népe.

Káros-e a hideg a növényi magvakra? A legalacsonyabb rendű növényi szervezetek, a baktériumok, mint ismeretes, hihetetlen nagy hideget kibírnak és más tekintetben is a legmostohább viszonyok között is tovább tenyésznek és épen ezen szívóosságuknak köszönhetik nagy térfoglalásukat. A felsőbb rendű növények szervei közül a magvak azok, amelyek a legnagyobb hideget kiállják, sőt egyes növényi magvakra még a mesterségesen előidézett nagy hideg jótékony hatással is van. A tudományos kísérletek azt bizonyítják, hogy a legtöbb mag, a gabonafélék magvai is, nem szenvednek semmi károsodást, ha huzamosabb ideig a fagypontra alatti 180—190 fokos hidegben tartjuk is őket, pedig 190 fokos hidegben már a levegő is megfolyosodik. Érdekes azonban, hogy csak száraz állapotban bírják ki a magvak ezt a hihetetlen nagy hideget, ha nedvesek, úgy azonnal elpusztulnak. Az árpanál például, ha ilyen nagy hidegben tartották, még fokozódott a csírázó képesség, tehát egyenesen hasznára volt a hideg. Ezekből a kísérletekből kiténik, hogy a növényi magvakat a hidegtől egyáltalán nem kell óvni, ha az azok száraz helyen vannak elraktározva, mert hiszen a föld leghidegebb helyein, Észak-Szibériában sem fordul elő 70-foknál nagyobb hideg.

Borsómolyok.* (Képpel). E névvel három kis pilléjű foglalkunk össze, amelyek hernyói mind a hüvelyesek természetű ismeretek. Ezek a lepkék színben és rajzban nagyon hasonlóan egymáshoz; szárnyuk világosabb vagy sötétebb olajbarnaszínű s néhány jobban vagy kevésbé feltűnő róvátkaival, hátrátonallal és a csücs előtt egy-egy fémfényű folttal — «tükörfolttal» — van díszítve. A fehér-foltos borsómoly mellő szárnyának még egy-egy fehér félhold-alakú foltja is van. A lepkék májusban, júniusban repülnek s tojásaikat egyenként vagy kettesével-hármasával a fiatal borsóhüvelyekre rakják le, de felkeresik e célból a lencsét, a lóherét, a baltacimet s a bükkönyféléket is. A tojásokból kikelt kis sárgászínű hernyócskák beburakodnak a hüvelyekbe s ezek magvát fogyasztják. Egyik magot a másik után megrágnak, kiharapdálják anélkül, hogy az egész magot elfogyasztanák. Tanyájukat fonállal szövik be, amelyhez szemcsés piszkuk is tapad. Egy hüvelyben gyakran több hernyó is garázdálkodik. Az ilyen fertőzött hüvelyek idő előtt érnek, megnyílnak s e nyíláson át az addigra már teljesen megnőtt hernyók fonálon a földre ereszkednek, majd ebbe sekelvény beburakodnak, ahol egy kis fonadékgubóban átteleznek. Csak tavasszal alakulnak át bábba, majd lepkévé. A védekezés e kártevők ellen meglehetősen nehéz. Csakis számuknak gyérítéséről lehet szó. Még leghatásosabb módszer a hüvelyesvetemények földjének — összel — mély megsántása, miáltal a telelő hernyókat olyan mélységbe juttatjuk, ahonnan tavasszal mint pillék már nem tudnak kivergődni, tehát bentfulladnak.

* Közlemény: Kadocsa Mezőgazdasági növényeink állati elleneségei című könyvből. Megrendelhető kiadóhivatalunkban. Ára 43.800 K.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Tessék velem néhány ifjúsági színmű címét közölni. (V. V.) — **Felelet.** Kísérje figyelemmel «Üzenet a könyvrendelőknek» című rovatunkat.

Kérdés. 1921. szeptember 16-án egy ingatlanért fizettem 29.076 koronát. Mennyit ér ez ma? (Felsőszleste.) — **Felelet.** A kérdéses összegnek mai értéke: 5.611.668 K.

Kérdés. Eltörött tájékpár mível lehet összeragasztani? (T. J.) — **Felelet.** Összeragasztani nem lehet, viszont pipakészítő belső pléhenger alkalmazásával összeilleszti. Vigye tehát pipakészítőhöz.

Kérdés. Hol kell jelentkezni a budapesti államrendőrséghez való fölvetéért? Mennyi a fizetés? (O. F.) — **Felelet.** A Mosonyi-utcai laktanyán reggel 9 órakor jelentkezétek katonai leszerelési irataival. Havi fizetés 1.400.000 korona és ehhez jönnek a pótlékok.

Kérdés. Feleségem édesapja 1913-ban átadta a vagyonát legidősebb fiának azzal, hogy fizessen ki 1917. februárjában feleségének 3600 K-át. Feleségem követelheti-e az 1913. és 1917. évi aranykorona különbözetet? (Csajág.) — **Felelet.** Minthogy a követelés csak 1917-ben vált esedékessé, ennél fogva különbözetet nem követelhet.

Kérdés. Hol van erdő- és vadőri szakiskola? (R. F.) — **Felelet.** Esztergomban. Irjon válaszbelgyeges érdeklődő levelet az iskola igazgatóságának.

Kérdés. 1. Tanácsos-e lóval, szarvasmarhával legumint tartalmazó magot, úgy mint babot vagy bükkönnyt etetni? 2. Hízik-e ettől az állat? 3. A bab és bükköny etetésének mi az előnye és hátránya? (V. J., Molvány.) — **Felelet.** 1., 2. Igen. 3. Előnye dús fehérjertartalma, viszont hátránya, hogy fölfavodást okozhat.

Kérdés. 1. 19 éves vagyok, 6 elemi végeztem, földvesznek-e földművelésiskolába? Hová kell fordulnom? 2. Mikor kezdődik a tanév? (Egy előfizető.) — **Felelet.** 1. Ha saját földjén akar gazdálkodni, fölvetéleért folyamodhat a földművelésügyi miniszterhez. Földművelésiskolák vannak: Pápan, Somogyzentimrén, Jászberényben, Békéscsabán és Kecskeméten. 2. Október 1-én.

Kérdés. Mátýs-madaram nyelvért hogy vághatom föl és hogy taníthatom meg beszédre? (T. L., Bia.) — **Felelet.** Nem kell a madár nyelvért fölvenni. Sokszor el kell előtte mondani azt a szót, amit meg akar vele taníttatni. Egyéves korában kezd tanulni.

Kérdés. Patakföldön vagyok, jogom van-e a patakmentén nőt fákot kivágni? A malmot és a partot az uradalomtól bérelem. (7287-sz. előfizető.) — **Felelet.** Ezt csak a parti tulajdonos teheti meg, kivéve azt az esetet, ha szerződésileg a fák ültetési és kivágási jogát Önnek engedte át.

Kérdés. Kaphat-e az olyan egyén fegyvertartási engedélyt, aki a vörös uralom alatt népbiztos volt és lehet-e az ilyen vadászati bértől? (2929-sz. előfizető.) — **Felelet.** Nem.

Kérdés. Apám elhalt és anyám tízhónap múlva szintén elhalálozott, apám hagyatéka után az illetéket most rótták ki, köteles vagyok-e megfizetni? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Igen.

Kérdés. Küldhetek-e egy borítékon több pályázatot? (B. L., Bajna.) — **Felelet.** Természetesen. Küldheti a pályázatokat egy levélben is, csak mindegyik pályázathoz külön szelvényt csatoljon.

Kérdés. Van-e a kőműveseknek szaklapjuk? (Előfizető, Perkupa.) — **Felelet.** Nincs. A Kőműves Ipartestület Budapest, VIII., Német-utca 22. szám alatt van és ez időnként közleményeket küld szét tagjaihoz.

Kérdés. Villany zseblámpa mennyibe kerül és hol kapható? (R. I., Kocsér.) — **Felelet.** Bármely villanyfölszerelési üzletben kapható és ára 50.000 koronánál kezdődik.

Kérdés. 1. A «Vasárnap» pályázatára beküldött pályamunkára lehet-e a nevet ráírni, vagy csak a szelvényre szabad? 2. Van-e könyv a légzőszervek betegségeinek gyógyításáról? (Ijjú H. S. M.) — **Felelet.** 1. Leghelyesebb, ha a pályamunkára is ráírja nevét. 2. Van könyv, de azt csak orvos forgathatja haszonnal. Hátrányos a hozzá nem értőre, ha orvosi könyveket olvas, mert mindenféle bajt képzel be magának. Ha beteg, menjen orvoshoz.

A kiadóhivatal üzenetei: (Egy olvasó.) Már harmadszor kérdezi, mibe kerül egy sportkönyvecske, azonban nem írja meg, hogy milyen sportról akar könyvet (futball, úszás, vívás, kerékpározás stb.), és azt sem, hogy talán sportévkönyvet akar-e? — (L. J., Debré.) A Bazár kiadóhivatala VII., Dohány-utca 12. sz. alatt van.

Üzenet a könyvrendelőknek. Cserhádi: Istállótrágya 14.400, Schandl: Szarvasmarhatenyésztés 35.200, Gyárfás: A szántóföld helyes művelése 32.400, Czapári: Zöldségtermesztés 31.000, Végh: Bolgár kertészet 22.800, Winkler: Baromfihiázalás és értékesítés 14.400, Páter: Gyógynövények 14.400, Ujhelyi: Tejgazdaság dióhéjban 14.400, Rodiczky: Méhészet 14.400, Hreblay: Baromfi-tenyésztés 22.800, Kis kertész 52.000, Ipari vegyeszet 52.000, Répássy: Édesvízi halászat és haltenyésztés 55.000, Eperjessy: Csiperkegomba (sampion) és szarvasgomba 18.400, Both: Cipész-ipar 52.000, Clementis: Bádógasztás 38.000, Dubovitz: A szarvasgyártás 52.000, Klemp: Bőripar 62.500, Bittera: A kukorica mint szemestermény és mint takarmány 38.000, Bernátsky: A cséplőgépek szerkezete és kezelése 80.000, Mezei: Elektrotechnikai gyakorlati alapismeretek 706 ábrával 150.000, Krammer: Faköböző 94.000, Németh: Az ács 45.000, Morva: Kézikönyv az összes gőzkazánok kezeléséről 52.000, Csuri-Buthy: A lokomobil 45.000 korona. — Piros bugyelláris, Tót leány, Amit az erdő mesél, Sárga csikó, Falu rossza, Rang és mód, Gyimesi vadvirág című színművek egyenként 24.000 korona. — Halálkigyó 57.000, Buday: Titkok földje és Karikás János együttesen 51.000 korona helyett 41.000 korona, Nyáry: János kálváriája 31.000 korona. A könyvek kiadóhivatalunk útján rendelhetők és az árakban már a postaköltség is bennfoglaltatik.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Értekezlet a búzahaszonbérek ügyében.

A földművelésügyi minisztériumban az elmúlt héten értekezletet tartottak Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár elnöklésével, a búzavaluta kérdésében. A megbeszélésbe bevonták az összes érdekképviseleteket, hogy a kormány ilyen módon minden oldalról teljes mértékben tudjon tájékozódni a panaszokat és kívánságokat illetően. Schandl Károly államtitkár az értekezletet megnyitván fölhívta az érdekelteket, igyekezzenek mielőbb békés megegyezést teremteni. Ez volna ugyanis úgy a bérlőkre, mint a bérbeadókra nézve a legmegnyugtatóbb, mert így közös megegyezéssel a helyi viszonyokat mérlegelve, lehetne rendezni a sérelmeket. Az első főlészaló Hadik János gróf szükségesnek tartja, hogy az ötven holdon aluliaknál leszállítsák a haszonbérleteket. Somsich László gróf arra kérte a kormányt, ne rendelkezék addig a birtokok búzabéréiről, amíg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület békés megegyezésre irányuló mozgalma el nem dől. Tóth János a földbirtokrendező bíróság elnöke szükségesnek tartja a búzabérekről szóló rendelet megváltoztatását és a búzabéreknél a kisbérlőkre vonatkozó eltörlését. Ugyancsak a kisbérlők érdeke mellé csatlakozott Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnök-igazgatója is. Többek hozzájárulása után Schandl Károly államtitkár kifejezést adott annak a véleményének, mennyire helyes volna, ha a bérlők és a bérbeadók maguk tudnának megállapodásra jutni. Ő a maga részéről már a folyó gazdasági évre is megoldhatónak tartja a kérdést és reméli, hogy mielőbb létre is jön a megegyezés.

A Faluszövetség újabb húszmillió korona értékű könyvet oszt ki a falvaknak.

A Faluszövetség az elmúlt két hónapban húsz millió korona értékű könyvadományt osztott szét a legsikeresebb tevékenységet kifejtő falusi egyesületek, körök között s e mozgalom nagy erkölcsi sikerétől ösztönözve, most további húsz millió korona értékű ismeretterjesztő könyvet, műkedvelők számára való szindarabot oszt szét pályázat útján oly falusi olvasó- és gazdakörök, ifjúsági és levante egyesületek stb. között, amelyek a szövetségtől kapott kérdőíven eddigi munkásságuk adatait és jövőbeni működésük programját közlik. A könyvadományok túlnyomó része kétszáz ezer korona értékű lesz, de a legkiválóbb eredményt felmutató néhány egyesület egy-két millió korona értékű nagyobb könyvsorozathoz fog jutni. De mindenesetre a nemes verseny sok száz falusi egyesületet fokozottabb tevékenységre, céltudatosabb kulturmunkára fog serkenteni. Kérdőíveket a Falu Országos Földműves Szövetségtől lehet kérni. (Budapest, VIII., Vas-utca 109. sz.).

Kiállítás Sárszentmiklóson.

Az elmúlt vasárnap nyitotta meg Havranek József dr. alispán Sárszentmiklóson a Falu Szövetség által rendezett művelődési kiállítást. Láng Mihály üdvözlő szavai után a Falu Szövetség igazgatója, Bodor Antal dr. tartott beszédet. A változatos és gazdag kiállítás és az azzal kapcsolatos dalosverseny, állatbemutató, gazdaságvizsgáló és szinmagyar vidék érdekes népszokásainak és a haladás iránti vágyának bemutatására bő alkalmat nyújtott. A gazdaasszonyok főzőversenyen mutatták meg a jó magyar ételek készítésében való jártasságukat.

A munkabérek állása.

Az általános nehéz gazdasági helyzet a mezőgazdasági munkások béreinek is eltolódást idézett elő. A Dunántúlon például leszállottak a mezőgazdasági munkabérek. Pest környékén azonban emelkedtek. Zalamegyében tavaly 50—70.000 korona napszámot is fizettek a szőlőmunkásoknak, most ugyanott 30—40.000 korona a napszám. Veszprém- és Tolnamegyében már kisebb a munkacsökkenés. Pest környékén tavaly 35—40.000 korona volt a szőlőmunkás napszáma, ezidén azonban 50—60.000 korona.

A Faluszövetség Abaujtornamegyében.

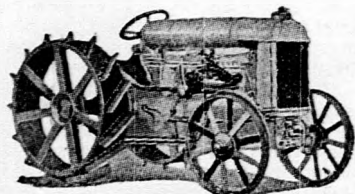
A Faluszövetség szervező körútja során az elmúlt héten Göncön, Abaujtornamegyében tartott gazdaggyűlést, melyen a járás huszonnolc községek képviselői vettek részt. A gyűlést Borsos Andor főszolgabíró nyitotta meg. Lelkes szavakkal hirdette az együttműködést, az összetartás szükségességét, mert csak egyesült erővel lehet a falu mai nehéz helyzetén segíteni. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szekeres László dr. szövetségi főtitkár emelkedett szólásra és vázolta a Faluszövetség programját. Élénk figyelemmel és helyesléssel fogadott fejtegetései után az egybegyűlt gazdaközönség a legnagyobb lelkesedéssel kimondotta, hogy csatlakozik az abauji végeken kibontott faluszövetségi zászlóhoz, hogy így is segítse megteremteni az egységes gazdafrontot.

Mennyi hazánk szőlőterülete?

A Magyar Statisztikai Szemle közlése szerint a mai Magyarország szőlőterülete az 1913. évi 386.112 kat. holddal szemben bezárólag 1920-ig állandóan csökkent, 1921-től azonban ismét emelkedő irányzatot mutat és 1923-ban 384.601, 1924-ben pedig 385.467 kat. holdat ért el. A szőlőterület növekedésével azonban nem járt együtt a musttermés nagyobbodása is. Míg 1923-ban — az előző évi 4.614.084 hl.-rel szemben — a musttermés 4.640.250 hl.-re emelkedett, 1924-ben a rossz időjárás és a peronoszpora miatt 1.378.165 hl.-re csökkent. A terméseredmények alapján az országos termésátlag kat. holdanként 1923-ban 12-1, 1921-ben pedig csak 3-5 hl. volt.

Tízmilliárdos hitel sertéshizlalásra.

A sertéshizlalással foglalkozó gazdák súlyos helyzetének enyhítésére Mayer János földművelésügyi miniszter tíz milliárdos hitelt biztosított, amelyet váltóhitel formájában a Pénzügyintézet Központ utal ki. A hitelt a sertéshizlalás fejlesztése, illetve a szükséges takarmány beszerzése végett kapják a gazdák. Azonfelül részesednek a tízmilliárdos váltóhitelből azok az állatkereskedők is, akik hivatásszerűen foglalkoznak a sertéskereskedelemmel, illetve a sertéskivitellel. A tízmilliárdos hitellel a földművelésügyi kormány azt a célt szolgálja, hogy a magyar sertéstenyésztés versenyképességét is fokozza és ezzel lehetővé tegye a hanyatló magyar sertéskivitel fellendülését. Nálunk a termelés többé kerül, mint a velünk versenyző Szerbiában. Emiatt a balkáni államok ma már túlszárnyaltak bennünket az állattenyésztésben és a legtöbb külföldi piacot elragadták a magyar állatkivitel elől. Ezt az elvesztett piacot vissza kell szerezniünk. A mostani hitel forogatókéhez juttatja a magyar állattenyésztőket, lehetővé teszi a beruházásokat és ezzel a versenyképességet is fokozza, mert a gazdáknak nem kell majd a legszükségesebb beruházásokért a tenyésztés minden anyagi eredményét feláldozniuk. Ezenfelül a cshekekkel és a lengyelekkel való kereskedelmi szerződéstől várják a gazdák az állattenyésztés helyzetének megjavulását, amennyiben e szerződések kielégítő módon gondoskodnak majd a magyar állattenyésztés érdekeiről.

FORD HALTENBERGER VILMOS **FORD**
 autorizált képviselő
FORDSON-TRACTOR
 Petroleummal. SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT. Petroleummal.

A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. Ára ab Triest 623 dollár.
 Tel. 66—15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66—15.

A váltsgabúza február havi ára.

A mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búza árat a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértően márciusra métermázsanként 580.000 koronában állapította meg.

Javultak a terméskilátások.

Február hó végén végre megérkezett a régvárt kiadósabb eső, amely az egész országra kiterjedt, sőt épen az eddig mostohán járt nyugati megyéket részesítette bőségesebb csapadéokban. Ennek folytán az őszi vetések helyzete lényegesen megjavult, a korai őszi vetések szép fejlődésnek indultak s a későbbiek is kikeltek, zöldülnek már. A tavaszi talajelőkészítő munkák végzésére is nagyon kedvezően hatott ez a bőségesebb csapadék, mert a rögös, hantós őszi szántások kellően feláztak s a megmunkálásra alkalmasakká váltak. Úgy látszik, a pocokjárásnak, valami jótékony járvány véget vetett a számkon nagyon megfogyatkozott s a megtámadott foltos vetések is kezdik kiheverni a kárt. A tavasziak vetése mondhatni ország-szerte megindult. Megállapítható, hogy a kilátások lényegesen javultak és ha az időjárás a jövőben is kedvezően fog alakulni, akkor nincs ok aggodni az idei termést illetően.

A „Falú Szövetség“ tokaji nagygyűlése.

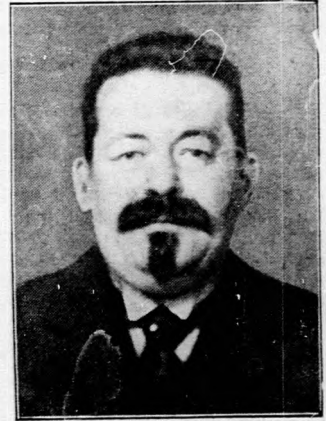
Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár, Erdélyi Aladár nemzetgyűlési képviselő, Balogh Gyula, a Falú Szövetség igazgatója és Bajtay Mihály gazdasági tanácsos kíséretében az elmúlt héten résztvett a Falú Szövetség tokaji zászlóbontó nagygyűlésén. A fogadtatás és a tokaji pincék megtekintése után folyt le a lelkes gyűlés, melyen Csonka Zemplén vármegye minden községéből sokan összegyűltek, lelkes magyarok, a legkisebbek és legnagyobbak, szegények és gazdagok, nők és férfiak egyaránt. A gyűlést Mosolygó József görög katolikus lelkész nyitotta meg, majd Steinecker Ferenc, a Falú Szövetség alelnöke ismertette a szövetség célját és feladatát. Ezután kitörő éljenzés közben Schandl Károly földművelésügyi államtitkár emelkedett szólásra. Azzal a céllal jöttünk — mondotta — hogy egy lépéssel tovább vigyük mozgalmunkat, mely a falu népét erős táborba akarja tömöríteni. Nem engedhetjük azt, hogy megfélemedzenek a magyar faluról, de azt sem, hogy a jóhiszemű falusi nép a nyomor vámszedőinek áldozata legyen. Egy pillanatra sem szabad megfélemedezni a gyengébbek védelméről most, amikor azt látjuk, hogy öt év után megint kezdik fölemelni fejüket azok, akik vérbe borították a falvakat. A mezőgazdaság súlyos válságon megy keresztül s különösen a szőlőgazdaság az, mely ezt a válságot évek óta szenved. A kormánynek egy pillanatra sem szabad szem elől téveszteni ezt a rendkívül fontos kérdést. A tokaji bort a borok királyának tartják s ma pusztulóban van és siratni készül a tokaji nép. A magyar szőlőtermelés válságának oka nagyrészt az, hogy a külföldi piacokat a győztes országok foglalták le maguknak. A külföldi nem engedte be a magyar bort. Most azonban a külkereskedelmi helyzet kedvezően kezd alakulni, mert rájöttek a szomszédos államok arra a belátásra, hogy a magyar piacra szükségük van. Ausztriával, Lengyelországgal és Csehországgal a tárgyalások jó mederben folynak és remény van arra, hogy a csehekkel és lengyelekkel rövidesen létrejön a megegyezés a legtöbb kedvezmény elve alapján. Ha ez a piac Magyarországnak rendelkezésére fog állni, kétségtelen, hogy Tokaj-hegyalja meglévő borkészlete a lengyel piacon rendkívül előnyös elhelyezésre talál s ezzel a tokaji bortermelés válságának megoldását nagy lépéssel visszük előre. A mezőgazdasági hitel akadályait minden módon iparkodunk elhárítani s a kormány igyekszik a hosszúléjárati hitelt megvalósítani. A magyar bortermelésnek természetesen vannak más fontos tényezői is, így az, hogy a nemes borvidékek fönttartása érdekében korlátozásokat kell tenni oly vidékeken, melyek mást is termelhetnek, mint bort. Az államtitkár nagyhatalús beszéde után Erdélyi Aladár nemzetgyűlési képviselő arra mutatott rá, hogy a Hegyalja nyolcezer holdnyi szőlőjével sok ezer gazda és munkás sorsa van egybekapcsolva. Ezeknek léte a magyar bor kivételétől függ. Mégis most, amikor a lengyelekkel kötendő kereskedelmi szerződésről tárgyal a kormány, a petroleumkartell — négy gyáranak 260 munkásának foglalkoztatására hivatkozva — harcol az ellen, hogy a lengyel petroléumot méltányos vámmal mellett engedjük be, holott a lengyelek csak viszonzásul hajlandók kisebb vámot követni a magyar borra. Az ilyen támadásokat csak úgy lehet kivédeni, ha a gazdaságszolgálat érdekeljesen támogatja az érdekeikért küzdő sajtót. Az Új Barátság és a Vasárnap a gazdák lapjai, de a falu érdekeit védeni, támogatni, azért küzdeni csak akkor tudnak, minél hatalmasabb táboruk van. Ezután Balogh Gyula, a Falú Szövetség igazgatója, a szövetség alapszabályait ismertette, majd nagy lelkesedéssel kimondották a Falú Szövetség helyi fiókjának megalakulását. Szekeres László buzdító szavai után a gyűlés határozati javaslatban kérte a kormányt, hogy a bortermelők érdekeit a megkövetendő kereskedelmi szerződéseknél védje meg.

Új szeszifőzők felállítását április 1-ig kell bejelenteni.

A pénzügyminisztérium hirdetményt tett közzé, amellyel az 1926—1927-iki termelési időszakban üzembe helyezni szándékolta új mezőgazdasági szeszifőzők részére fönntartott 2400 hektoliter termelési keretnek fölszthatása céljából fölhívja mindazokat, akik az 1926. évi szeptember 1-én kezdődő termelési időszakban új mezőgazdasági szeszifőzőt szándékoznak üzembe helyezni, hogy ennek engedélyezése és szeszifőzőjüknek törzstermelési keretben való részeltetése iránti igényeiket legkésőbb április 1-éig jelentsék be annál a pénzügyigazgatóságnál, amelynek kerületében az új mezőgazdasági szeszifőzőt üzembe akarják helyezni.

A német köztársasági elnök halála. Ebert Frigyes, a német köztársaság elnöke, meghalt. Operációt hajtottak végre rajta. Az operáció következtében hasátragyulladás következett be, amely azután halálát okozta. Ebert ötvennégy éves volt. Egyszerű szíjgyártóegységéből lett a hatalmas német birodalom elnöke. —

A monarchisztikus államforma bukása után a mérsékelt szocialisták bizalma feléje fordult s megválasztották őt a köztársaság elnökévé. Érdeme, hogy a tulzó szocialisták és a kommunisták hatalomratörését erős kézzel megakadályozta. Ezt súlyos belső harcok árán érte el, de biztosította vele a birodalom egységét és fennmaradását. Az elnök halála berlini politikai körökben óriási izgalmat keltett. A jobboldali pártok vezetői máris megtették az előkészületeket az új elnökválasztásra. A bajor jobboldal országos propagandát indít Rupprecht volt bajor trónörökös jelöltsége érdekében. Ebert halála valószínűleg nagy politikai harcokat fog felkelteni a birodalomban. A polgári pártok, amelyek sokkal erősebbek, mint voltak az első elnök megválasztása idején, mindent el fognak követni, hogy a birodalmi elnökséget elragadják a szocialistáktól.

Ebert Frigyes,

a német birodalom elhunyt elnöke.

A váci püspök szózata a családi élet tisztaságáról. Hanauer A. István váci megyéspüspök a nagybójt alkalmából hivelhez szózatot intézett, amelyben hangoztatta a családi élet tisztaságának, békéjének szükségességét és súlyos, elítélő szavakat mondott az egyre gyakoribb válásokról. «Állítsuk vissza egészen a katolikus családi életet — írja a püspök — éljenek a házastársak úgy, miként azt az oltárnál fogadták, egymást szeretve, holtig hűségben, sőt, hogy gyermekeiket úgy nevelhessék, hogy bennük örömmük és boldogságuk legyen. Ha a házastársak nem becsülik egymást, nem számíthatnak a gyermekek tisztelgetére sem.»

Nagylak visszakiváncokzik a magyar hazához. Annak idején a csanádmezei Nagylak községet is az oláhoknak itélte a határrendező bizottság. A Maros mentén élő magarság most mozgalmat indított a trianoni határ kiigazítása érdekében. Nagylak hú magyarjai ezirányban indítottak mozgalmat, hogy a községet csatolják vissza Magyarországhoz, mert Nagylak magyar volt ma is az és magyar akar lenni a jövőben is. Hivatkoznak arra, hogy a határrendező-bizottság munkájánál Nagylak községe nem tudta nyilvánítani szabad akaratát.

Bonnya község ünnepe. Meleg szeretettel ünnepelte Bonnya község ifj. Becht Béla állami tanítónak levita kántortanítónővá történt beiktatását. Érdekes, hogy a községben 1730. óta mindig a Becht-családból választottak tanítót. A tanító család megalapítója, Becht Henrik 1729. télen jött Württembergből Bonnyára s a Becht azóta derék magyar emberek lettek, akik példás szorgalommal veszik ki részüket a magyar kulturmunkából. Kétszáz év óta apát fiú követ a tanítóságban s Bonnya tanítói mindig büszkeségei voltak a községnek.

OLVASÓINKHOZ!

Március hó 15-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az előfizet a „Vasárnap”-ra.

A „Vasárnap” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „Vasárnap” a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány, s mindazoknak, akik hetilapunkra egy évre előfizetnek, ingyen küldünk egy díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1925. évre szóló naptárt.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A „Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése március hó 15-én lejárt, hogy előfizetésüket a csatolt befizetésilap felhasználásával megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Mezőkövesd népe visszatér az ősi szép népviselethez. A káprázatosan szép népviseletéről világhíres Mezőkövesden hamvazószerdán maglyára hordták és elégették a matyóasszonyok öltözékeinek rezeit és ragyogóit. A matyók között ugyanis az utóbbi években hihetetlenül elhatalmasodott a fényűzés s ostoba divattá vált, hogy a népművészet minden szépségét ősi tisztességében megőrzött ruhára mindenféle értéktelen cseh gyári portékákat aggtak s ezzel egyrészt meghamisították népviseletük eredetiségét, másrészt pedig rengeteg pénzt költöttek ezekre a művésziellen gyári holmokra. Néhány okos ember, aki aggódva figyelte, mint halványodik el a világhírű matyó-népviselet ősi tisztasága és művészi szépsége s mint uralkodik el rajta egyre jobban és jobban az idegen elem, végre is felemelte szavát és hadat üzent az idegen ragyogóknak. A mezőkövesdiek szerencsére belátták, hogy még az ostoba divat ellenében is első kötelességük, hogy megőrizzék népviseletük ősi jellegét és beleegeztek abba, hogy hamvazószerdán egy halomba hordják és nyilvánosan elégezzék a sok idegen csesebecsét és rongyot. Ez a hamvazás után nem történt. Több száz millió értékű idegen csillogó holmi került méltó helyére, a lángok közé. Nem kár ezekért a selejtes gyári portékákért, amelyek csak cseh boltosok zsebét hizlalták, de pusztulással fenyegették a mezőkövesdiek világhíres népviseletét.

A két Komárom Jókai-ünnepé. A rengeteg Jókai-ünnepség közül kiemelkedik a két Komárom ünnepé. A cseh járom alatt nyögő Komárom lakossága több napig tartó ünnepséggel hódolt a város nagy szülöttjének, Jókai Mórnak emléke előtt. Febr. 25-én d. u. 4 órakor, a születés órájának századik évfordulóján, a református nagytemplomban ünnepi istentiszteletet tartottak, este pedig kivilágították az egész várost. Vasárnap a komáromi Jókai Egyesület tartott a református nagytemplomban díszközgyűlést, amelyre több napon át érkeztek a vidékről a kiküldöttek. Négyszer főnyí tömeg szorongott az ősi templom hatalmas csarnokában, de lélekben ott volt az egész elszakított magyarság. Délután Jókai szülőháza előtt rendeztek nagy ünnepséget, este pedig nagyszerű Jókai-bált tartottak, amelyen magyar ruhában táncolták a palotást és a csárdást. A komáromi Jókai-ünnepségeken a cseh kormány is képviseltette magát s maga Masaryk köztársasági elnök és a cseh nemzetgyűlés is meleghangú levélben fejezte ki hódolatát a magyarság nagy szülöttjé iránt. — A magyar parton lévő Újkomárom ugyancsak vasárnap ünnepelt Jókai Mór születésének századik évfordulóját. A díszközgyűlésen a nemzetgyűlést Huszár Károly alelnök, a kormányt Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter képviselte s ő tartotta az ünnepi beszédet is, amelyben azokat a kapcsolatokat ismertette, amelyek Jókait szülővárosához fűzték. A díszközgyűlés elhatározta, hogy halhatatlan szülöttjének a város területén szobrot állít.

Aki úgy akart meghalni, mint Leirer Amália. Az egész országot s még a külföldet is lázbajejtő Teréz-körúti gyilkosságról olvasott hajmeresztő újságközlemények annyira megviseltek Hegedüs Ármin debreceni kereskedő feleségét, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. Egy késsel az oldalába szúrt, előzőleg azonban az öngyilkosság külsőségét úgy rendezte meg, ahogy a Teréz-körúti gyilkosság történt. Szerencsére a kés nemesebb szerkezet nem sértett meg s így sikerült megmenteni az életnek, sőt még meg is nyugodott, úgy hogy erős izgalomban elkövetett tettének semmilyen következményei nem lesznek.

A mi jutalmunk. Ezt írja nekünk Gursóvány Mihály előfizetőnk Tótokföldjéről. «A mai napon postára adtam az előfizetési díjat, amely már háromszor történik meg annak jeléül, hogy lapjukkall legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve. Amint tölem telik, azon leszek teljes erőmmel, hogy lapunk minél több előfizetőre tegyen szert, mert a mi érdekeinket egyetlen lap sem védi úgy, mint a «Vasárnap». Minden kisgazdatársam tekintse a maga lapjának ezt a lapot. Ne csak a cucilistáknak legyen lapjuk.»

Leleplezték a Népszava ál-cikkíróját. A Népszava szerkesztőségénél gyakran megtörténik, hogy olyan cikkekkért, amelyek miatt sajtópőr indul, olyanok vállalják a felelősséget, akiknek semmi közük sem volt a cikkhez. Állásnéküli munkásokat fizetnek meg azért, hogy vállalják a felelősséget és üljék le a büntetést azok helyett, akik a vétséget valóban elkövették. Megtörtént már, hogy az ilyen «strómann»-ról kiderült, hogy egyáltalán nem is tud írni és olvasni. Más be is vallotta, hogy megfizették a Népszavánál, amiért magára vállalta a cikkért a felelősséget. A múlt héten egy Varga Sándor nevű villanyszerelő személyében ismét ilyen strómann került a törvényszék elé. Alig tudott rendesen magyarul beszélni s a cikkben használt idegen szavakról egyáltalán nem tudta megmondani, mit jelentenek. A bíró ki akarta próbálni őt s vezércikket akart vele ott a tárgyalóteremben írattani. Természetesen Varga erre nem vállalkozott, mert hiszen még egy értelmes mondatot sem tud leírni. Mivel azonban csökönyösen megmaradt ama állítása mellett, hogy a kifogásolt vezércikknek ő a szerzője, a bíróság egy hónapi fogházra és öt millió pénzbüntetésre ítélte el. Az egy hónap alatt leszedje gondolkodni, felcsapjon-e még alkalmi vezércikkírónak s vállalja-e valamelyik sajtóhöz helyett a felelősséget.

Öngyilkosság meghívott újságírók jelenlétében. Pár napja a rendőri sajtóiroda telefonján az újságíróknak a telefonon jelentkező Kiss Ferenc, az erzsébetvárosi bombamerényletnek szabadlábban levő szereplője a következőket mondotta: «Jőjjenek az urak azonnal az Aréna-út 84. szám alá, ahol a Hollandia-kávéházban szenzáció történt». Kiss Ferenc minden további magyarázattól elállt, mire a napilapok riporterei autón kisettket a Hollandia-kávéházba. Abban a pillanatban, mikor az autó a kávéház bejáratá előtt megállt, belülről revolverdörrenés hallatszott. A belépő újságírók az egyik kávéházi pamlogon vérző mellét találták Kiss Ferencet, aki az újságírók megérkezésének pillanatában mellbélőtte magát. Azonnal a mentőket hívták, akik az életveszélyesen sérült fiatalembert a Rókus-kórházba szállították. Kiss Ferenc levelet hagyott hátra a rendőrségnek és az ügyvédjének. Azt írja levelében, hogy üldözés elől menekül a halálba. Mint később kiderült, nagy nyomorban volt és emiatt akart meghalni. Még nem tudni, életben marad-e.

Kivándorlásra csábítottak és nyomorba juttattak számos magyart. Szabolcs vármegyében a hatóságok hónapok óta megfigyeléseket végeznek kivándorlási ügynökök leleplezés céljából. A vármegye minden járásából nagyobb számmal vittek ki Cubába lelkiismeretlen ügynökök kivándorlókat azzal az ígérettel, hogy onnan az amerikai Egyesült-Államok területére könnyű szerrel átjuthatnak. Végeredményben a félrevezetett emberek az Egyesült-Államok területére nem juthattak el és nagyrészüket ott kilődött, csupán egyeseknek sikerült nagy nehézségek árán, lerongyolódva hazaérkezni. A megindított nyomozás során kiderült, hogy Klein Sándor kisvárdai terménykereskedő közvetíti azon a környéken a kivándorlásra való csábítást. Klein Sándort őrizetbe vették és a nyiregházai ügyészséghez szállították be. A házkutatás és személyi motozás alkalmából lefoglalt iratokból azt is megállapították, hogy a fő kivándorlási ügynök Rakovszky Károly mérnök, budapesti lakos. Rakovszky Károlyt is őrizetbe vették és Nyiregházára szállították abból a célból, hogy Klein Sándorral szembesítsék.

Nem merik elküldeni Mohamed sírjára a szent szőnyeget. Minden mohamedánnak legnagyobb vágya, hogy legalább egyszer életében elzarándokoljon Mekkába, Mohamed proféta sírjához és az égből hullott szent kőhöz, a Kábá-hoz. Évente sok százezer muzulmán keresi föl a vallásalapító proféta sírját, amely felé fordulva, mondja el minden török az estéli imádságot. A mohamedánok nagy ünnepére az egyiptomi kormány eddig minden évben elküldte az Egyiptomban őrzött szent szőnyeget, hogy azzal borítsák be Mohamed sírját, ezidén azonban nem követi a régi szokást, mert az arab félszigeten, Hedzsaszban az utóbbi időben számos gyilkosság és rablás történt s ezért az egyiptomi kormány félti a drága ereklyét. A Mekkába zarándokló ájtatos mohamedánok az idén tehát nem látják a proféta sírján a szent szőnyeget, amelyet pedig megpillantani a legnagyobb földi boldogsággal ért föl minden híthű mohamedán számára.

Pénz helyett értékcsekket lehet küldeni. A postatakarék-pénztár márciustól kezdve «Értékcsekket» árusítását tervezi, amelyek 5, 10, 25, 50, illetve 100 millió koronára szólnának. Ezek a csekket főlegessé teszik a készpénz szállítását vagy küldését, miért is meghonosításuk üzemtechnikai szempontokból nagy könnyebbséget jelent.

Esküvőjén megölte vetélytársát. *Blaskovics* Márton naphárdi legény február 17-én tartotta esküvőjét *Siklócsics* Évával. A lakodalmi mulatság hirtelen gyászos végre fordult. *Vidákovics* Vince naphárdi legény, aki vetélytársa volt a vőlegénynek, egyszerre csak revolvert rántott elő és rálőtt *Blaskovicsra*. *Blaskovics* holtan hanyatlott a székre. A nagy kavargásban a gyilkosnak sikerült elmenekülnie. *Jugoszláviába* akart átszökni, a rendőrség azonban még idejében letartóztatta. Beismerte, hogy tettét szellemféltésből követte el.

Itt az újfajta pipadohány. A dohányjövődék új pipadohányt ad ki rövidzáru pipák használatára. Az új pipadohány neve «Gentry», pléhdobozba csomagolják, ára tizenötezer korona.

Három hétig nem evett egy hajléktalan nő. Esztergom határában az egyik szalmakazalba vajt üregben egy teljesen lesoványodott, eszméletlen nőt találtak. A szalmakazal lakója ijesztő látvány volt: csak csont és bőr volt az egész nő. Kiderült, hogy az illető *Kovács* Anna esztergomi születésű 35 éves hajadon, aki három hete nem evett. Amikor testsúlyát megmérték, mindössze húsz kilogrammot nyomott. A szerencsétlen teremtést az esztergomi kórházba szállították.

Borzalmas robbanás Rio de Janeiroban. Rio de Janeiroban (Brazília) borzalmas robbanás történt, amely rengeteg áldozatot követelt úgy emberéletben, mint anyagiakban. A robbanás egy petróleumraktárban történt, ahol egy robbanó-anyagokkal teli tárház levegőbe repült. Mintegy száz ember meghalt, hatszáz ember pedig megsebesült.

Amikor örültek csinálnak törvényt. Az orosz szovjet mindent meg akar semmisíteni, amit a régi világ, a régi társadalom alkotott. A bolsevisták most a régi magánjogot is eltörölték s új magánjogot alkottak. Az új kódex egyszerűen megöli a családi életet, mert a hatóságok bármikor elvehetik a gyermeket a szülőitől. Az emberi örültség jellemző példája ez, amely semmibe veszi az anyai érzést, a gyermeki szeretetet, a családi ősi fogalmát. Így van az, ha örültek csinálnak törvényt.

Elismerés az Ecclesia Harangművek részvénytársaság Igazgatóságának. Bocsanatot kérek, hogy az Önök által szállított «Cis» hangú 198 kg. súlyú harangért nagy elfoglaltságom miatt csak most fejezem ki hálás köszönetemet. A harang bugó, gyönyörű hangjával mindannyiszor emeli lelkiünket az egek Urához, ahányszor csak megszólal. Teljes megelégedésre szolgál úgy az egész gyülekezetnek, mint az ünnepélyen jelen volt vendégeknak is. Az Isten áldó kegyelme legyen Önökkel pontos, lelkiismeretes munkájukban, hogy még számos gyülekezetnek szerzhessenek hasonló örömeiket. Még egyszer fogadják hálás köszönetünket! Bisse, 1925. február 23. *Horváth Zoltán* s. k., ref. lelkész.

TRÉFÁK

A régi jó időkből.

A forradalom leverése után főbenjáró bűn volt Kossuth nevét emlegetni. Megtörtént azonban, hogy egy cigány beleesett a Dunába s nem tudván úszni, elkapta az ár. A partról néhány osztrák zsandár nézte a vergődését, de egy cigány miatt nem tartották érdemesnek ruhájukat megáztatni és nem siettek a megmentésére. A cigánynak mentőgondolata támadt és elkialtotta magát:

— Éljen a császár! — de a zsandárok nem mozdultak, még jobban kacagtak. A cigány alámerült, de a vízben úgy látszik jobb ötlete támadt, mert felbukva, torkaszakadtából kezdte ordítani: — Éljen Kossuth Lajos apánk, Magyarország kormányzója!

Tíz perc múlva a cigány kint volt a vízből, sőt már a deresről is felkelt. Persze, nem bánta a huszonöt botot, hiszen ennek köszönhetette az életét.

(Beküldte *Kostyál György Sárszentlőrincről.*)

A furfangos cigány.

Munkába állt a cigány a maga kenyere. Reggelizés idején bemegy a gazdához, aki éppen szalonát evett. A cigány szó nélkül lenyisszantott egy jó darabot a szalonából. Ráförmedt a gazda:

— Persze, hogy a magam kenyere, de nem a magam szalonánál — felelte a cigány.

(Beküldte *Vas Géza Zalaszántórol.*)

Kölesön kenyér visszajár.

Országúton ballagott a huszár. Szembe találkozott egy batyus zsidóval. Gondolt egyet, megtréfálja.

— Hé, Mócsi, csomagolj ki, mert itt vásár van — parancsolta neki.

Mit tehetett más Mócsi, kicsomagolt. A huszár meg lehajolt és mosolyogva nézegetni kezdte a portékát. A Mócsi is gondolt azonban egyet. Fogta a rőföt és jót húzott vele a huszár hátára.

— Tyű, a Zebedeusát, ki volt az? — kiáltott dühösen a huszár. — Mindjárt kitekerem a nyakát!

Mócsi a vállát vonogatta.

— Vásár van. Mit tudom én ki volt az ebben a nagy sokadalomban? — felelte Mócsi rejtélyesen.

(Beküldte *Vörös Vince Kisbicsérről.*)

Találó hasonlat.

— Számi, tudod mihez hasonlítasz?

— Nos?

— Olyan vagy, mint a dobsinai jégbarlang, az is mindig — csöpög.

(Beküldte *Melher Imre Edelényről.*)

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény

(Beküldte *Jálin Gyula Csökaköről.*)

2. Betűrejtvény.

na na

(Beküldte *Csatári Mihály Rétszilásról.*)

3. Betűrejtvény.

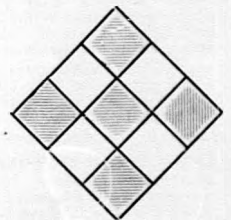
$\sqrt{\frac{5}{v}}$ 77 $\frac{v}{a}$

(Beküldte *Kisnémet Jolánka Jászberényről.*)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 13-ik számunkban közöljük.

Az 7-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Kockarejtvény:

2. Betűrejtvény: **Sem előtte, sem utána, sem felette, sem alatta.**

3. Pótrejtvény: **Falu végén kurta korcsma.**

Megfejtették: Zsolczay Mihályné, ifj. Varga Lajos, Dümegi Lajos, Heil Edith, Andrédesz György, Lipták Ferenc, Szabó Mihály, Bajnóczi László, Rózsa Dezső, Szécsi Miklós, Nagy Lajos, Retezi Jánosné, Szarvas Mihály, Bali István, Bakó Lajos, Galicz Gyula, Asztalos Juliska, Takács János, Kiss József, Drágszéli Olvasókör, Marosi Ferenc, Kis Ignác, Valter Antal, Takács József, Ragó István, Bodó Lajos, Szabó Sz. János, Csatári Mihály, ifj. Horváth V. Miklós.

Jutalomkönyvet nyertek: Heil Edith (Monor), Rózsa Dezső (Izsák), Andrédesz György (Pesterzsébet), ifj. Varga Lajos (Mosondaró), Szécsi Miklós (Törökszentmiklós).

A 8-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A VASÁRNAP NEGYEDIK PÁLYÁZATA

1. Kérdés felnőttek számára.

Melyik találmányt tartja az emberiségre nézve leghasznosabbnak?

A találmányok fogalma alá esik az kétől kezdve a repülőgépig, az orvosi feltedezésektől a rádióig, a permetezőstől a talajoltatóig minden olyan technikai eszköz és olyan eljárás, mely a termelést tökéletesíti, a közegészségügyet javítja, a kultúrát fejleszti, szóval a haladást szolgálja. A pályázó válassza ki közülük azt, amelyet leghasznosabbnak ítél és fejtse ki röviden, mért tartja ilyennek.

2. Kérdés felnőttek számára.

A magyar nemzet történetében melyik eseményt tartja a legszebbnek és miért?

A pályázó hazánk történetéből válassza ki azt az eseményt, melyet legszebbnek, legmegkapóbbnak ítél és röviden okolja meg, miért gyakorit reá mély benyomást a megjelölt esemény.

3. Kérdés felnőttek számára.

Milyen közcélokra áldozna, ha milliárdok állanának rendelkezésére?

Tegyük fel, hogy a pályázó váratlanul sok milliárdos örökséghez jut és vagyonát kiütöndő gyümölcsözteti. Jövedelméből családját őr módon ellátja, vágyait kielégíti, szórakozásokra is költ, de még mindig annyi fölösleg marad, hogy módjában van közcélokra áldozni. A pályázónak tehát arra kell felelni, hogy szíve sugallatát követve, milyen közcélokra nyitná meg az erszényét.

4. Kérdés felnőttek számára.

Újabb özönvíz esetén, kiket helyezne el Noé bárkájában?

Tegyük fel, hogy a földet újra özönvíz árasztja el. Ön megkapja Noé bárkáját, amelyben családján kívül csak hét ember fér el. Önre bízna meg, hogy válassza ki és mentse meg azt a hét férfit, akiket Magyarország ma élő emberei között legértékesebbnek tart. Kiket mentene meg? A pályázó írja le a hét férfit nevével és jegyezze meg minden kiválasztottal, hogy milyen képesség: s érdeme miatt kívánna megmenteni.

5. Kérdés leányok számára.

Milyen legény kívánatos férjnek?

6. Kérdés ifjak számára.

Milyen leány kívánatos feleségnek?

A pályázók írják le eszményképeiket. Milyen legyen a külsejük, (magas, alacsony, szőke, barna stb.) milyen lelki tulajdonságokkal bírjanak s milyenek legyenek a vagyoni viszonyaik, ha ugyan ez utóbbi is fontos a pályázók szemében.

7. Pályázat rejtveny-készítők számára.

a) Képrejtvény.

Az alábbi mondat készítenéd el képrejtvényben:

„Gyűjtsünk előfizetőket a Vasárnapi számra.”

b) Betűrejtvény, szórejtvény, számrejtvény stb.

Tetszés szerint választott mondatokat kell elkészíteni tetszés szerinti választott rejtvényben. A megfejtést természetesen közölni kell.

8. Tréfpályázat.

A beküldött tréfákban nem szabad durvaságnak, útszéli hangnak helyet foglalni. A pályázók több tréfával is részt vehetnek a versenyben.

Ki pályázhat?

Valamennyi pályázatonkban résztvehet minden olvasónk, akár „előfizetője lapunknak, akár példányonként vásárolja.

A pályázat feltétele az, hogy minden pályázó az alább következő szelvényt pontosan és olvasható aláírással töltsse ki, vágja ki a lapból és mellékelje munkájához. Ha valaki több pályázaton vesz részt, annyi szelvényt mellékeljen, ahány kérdésre pályamunkát küld.

Kikötésünk továbbá az, hogy ha valaki több pályázaton vesz részt, minden munkát külön-külön papírosra írjon. A rejtvényeket és tréfákat sem szabad arra a papírra írni, amelyen már egy másik pályamunka helyet foglal.

Csak azoknak a munkáját fogadjuk el, akik a föntieknek eleget tesznek.

A pályázatok beküldésének végső határánapja 1925. március 15-ike. A pályázatokat a „VASÁRNAP” szerkesztőségének (Budapest, VI., Ó-utca 10. sz. alá) kell küldeni.

A pályázatok eredményét húsvéti számunkban hirdetjük ki.

A „Vasárnapi” 4. pályázata. Szelvény.

Mellékelten küldöm a pályamunkámat. Résztveszek

a számú pályázaton.

1925. évi hó n.

Cím (község és megye)

(Olvasható, teljes névalírással.)

(Életkor) (Foglalkozás)

Jutalomtárgyainak a következők:

- 1 drb ezüstóra. (Cellini ezüsttáru-gyár r-t. gyarából.)
- 1 drb népcitera.
- 10 méter vászon.
- 1 kg. csokoládé és 1 kg. cukrozott gyümölcs.
- 1 kg. csokoládé és 1 kg. nyerskávét.
- 1 kg. csokoládé és 1 kg. cukrozott gyümölcs.

A fenti hat jutalomtárgyat kisorsoljuk, még pedig olyképen, hogy

kiválogatjuk a hat kérdésre beérkezett válaszok közül a legjobbat és a hat legjobb válasz között sorsoljuk ki a fenti jutalomtárgyakat.

A rejtveny-pályázatra beküldött kép és egyéb rejtvenyek közül ötöt könyvjutalomban részesítünk, öt pályázónak pedig egy-egy „Morzska” kézi kukoricahántó készüléket küldünk.

A tréfpályázatra beérkezett öt legjobb tréfát szintén könyvjutalomban részesítjük, öt beküldőnek pedig egy-egy „Morzska” kézi kukoricahántó készüléket küldünk.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1925 március hó 1-én.

Liszt- és őrleménypiac. Dupla 0-as 8200, 0-as 7900—8000, 2-es 7800, 6-os 6500, takarmányliszt 3200, korpá 2400, 1-es rozsliszt 6400, 75%-os egységese rozsliszt 5600 korona kilogrammonként zsákkal együtt.

Gabonavásár. 76 kilogrammos tisztavidéki búza 582.500—585.000, pestmezei és dunántúli 580—582.500, 78-as tiszai búza 590.000—592.500, pestmezei és dunántúli 587.500—590.000, rozs 472.500—477.500, takarmányrpa 400—410.000, sörárpa 460—480.000, köles 270—280.000, tengeri 265—270.000, korpá 232.500—235.000 korona métermázsánként.

Takarmány. Rétiszéna, elsőrendű, ó 130.000, másodrendű ó 80.000—120.000, harmadrendű csomagolásra 40—75.000, muharszéna 170—160.000, lucernaszéna 170—190.000, takarmányrépa 45—50.000, alomszalma 50—70.000, zsúpszalma 100—110.000 korona métermázsánként, zsúpszalma 1 kéve 4500—5000 K. Múttakarmányiac. Konkoly 2500 (2600), 8-as takarmányliszt 3400, olajpogácsa 3200, extrahált liszt 1700, malátacsira 2500, malátatörköly 3300, szárított moslék 3500, répaszelet 1400, lótap 1500 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 400.000—440.000, bab, tarka 340—360.000, baltacimrag 850—950.000, borsó, Viktória 700—750.000, bükköny, tavaszi 320—330.000, csibehur 340—380.000, csillagfűrt 340—360.000, fehérhere 3.500.000—5.500.000, kendermag 640.000—670.000, köles, fehér 350.000—370.000, köles, szürke 290.000—310.000, köles, piros 320.000—340.000, lencse, kisszemű 400—450.000, lencse, nagyszemű 700—750.000, lóbab 360—400.000, löheremag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 2.400.000—2.800.000, löheremag, nyers, nagyarankás, tisztítható 2.900.000—3.100.000, löheremag, nagyarankamentes 3.500.000—3.800.000, löheremag, fehér, ólomzárólt 4.500.000—4.600.000, löheremag, vörös, ólomzárólt 4.000.000—4.100.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, nem tisztítható 2.200.000—2.400.000, lucernamag, nyers, nagyarankás, tisztítható 2.500.000—2.600.000, lucernamag, nagyarankamentes 2.800.000—3.000.000, lucernamag, fehér ólomzárólt 3.200.000—3.400.000, lucernamag, vörös ólomzárólt 3.000.000—3.100.000, mák 1.750.000—1.850.000, muharmag 280.000—320.000, nyulszapuka 2.500.000—2.800.000, takarmányrépa 1.700.000—1.800.000, tatárka 310.000—330.000 K métermázsánként.

Tenyészállatok és járműokörök. Importált fehér erdélyi járműokör 18—20.000, elsőrendű fehér belföldi járműokör 14—16.000, friss fejőstehén 17—21.000, elsőrendű tarka belföldi járműokör 12—15.000, 1 1/2 éves úszók 13—15.000, 1 1/2 éves tinók 12—14.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 13—16.500, kivételesen 17—17.500, közepes 8—12.500, gyöngébb 6—7.500, jobbminőségű bika 11—14.000, kivételesen 14.500—15.000, közép és gyenge 6—10.500, bivaly 4—9.000, jobbminőségű tehén 11.500—14.500, kivételesen 15.000—15.500, közép és gyenge 6—11.000, kicsontozni való marha 3500—6000, növendék marha 4500—11.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyűsértés 17—19.000, közepes 20.500—21.000, nehéz 20—21.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Elsőrendű jobb minőségű háts 1.600.000—3.800.000, könnyebb kocsi 8.000.000—9.900.000, igás kocsi 7.000.000—12.500.000, igás kocsi, könnyű 4.000.000—9.000.000, öszvér 750.000, alárendelt minőségű lovak 600—4.500.000, vágólovak 500.000—3.800.000 K.

Tej és tejtermékek. Tejles tej 5500—5800, tejszínhab 42—55.000, tejfel 20—26.000 korona literenként, vaj 60—96.000, tehénturó 14—18.000, juhturó 36.900, hazai ementáli sajt kicsinyben 100—120.000, nagyban 88—95.000, hazai gróji sajt kicsinyben 70—75.000, nagyban 42—50.000, hazai trappista sajt kicsinyben 45—52.000, nagyban 32—36.000 korona kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi március hó 3-án. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 72.620 K, 1 francia frank 3694 K, 1 szerb dinár 1168 K, 1 román lei 366 K, 1 olasz lira 2913 K, 1 cseh korona 2150 K, 1 svájci frank 13.980 K, 1 osztrák korona 1.02 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0-0072 svájci frankot fizettek. — Arany és ezüstpénzek: ezüstkoronás 6000 K, ezüst kétkoronás—K, ezüstforintos 14.000 K, ezüst öt-koronás 31.000 K, arany 20 koronás 305.000 K.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS

ELBESZÉLÉS. ÍRTA: KOPLIK GYULA.

(15. közlemény.)

Berenyey már dühös volt, mert látta, hogy fölültették becsapták, hazacsalták... ki tudja miért. Gábor pedig szóhoz sem tudott jutni. Csak kapkodta le gazdjáról a bekecsét, a kalapot és tuskolta befelé. Berenyey azonnal az íróasztalhoz sietett. Valóban ott volt egy levél — Gábor írásával. Ránézett az inasra. Csak most látta, milyen halálos sápadtság ömlik el az arcán. Szemei beesettek. Haja kuszált. Olyan az egész ember, mintha valóban az utolsó szuszt fujná ki a tüdejéből.

— Mi bajod van Gábor? Mi lelt fiam? Beteg vagy?

— Most már semmi baj! Csakhogy meg tetszett jönni.

Egy félóra múlva már nem is talált volna életben!

Berenyey föl akarta bontani a levelet, de Gábor megakadályozta ebben. Hirtelen ravaszkodó, vidám és egy kicsit szemtelen kezdett lenni a fiú. Vagy talán megbomlott az esze. Olyan különös ügyek után érdeklődik egyszerre.

— Mit szólna a főhadnagy úr hozzá, ha csak úgy magától az ölibe pottyanna néhány ezer hold föld?

Berenyey aggodalommal kezdte figyelni az inas s nem tudott kételkedni benne, hogy a szerencsétlen megháborodott. De azt is tudta, hogy az ilyen beteget nem szabad ingerelni, hát barátságos arcot mutatott s szelíden felelt:

— Az bizony, Gáborkém, nem volna bolondság!

— Meg ha a kenézloi birtok megint a főhadnagy úré volna, úgy ahogy az öreg tekintetes úr áttestálta?

— Hát fiam, akkor abból többé az ördög sem vinne el egy talpalatnyit! — válaszolt Berenyey meggyőződéssel.

— Aztán, ha melléje néhány milliócska is hullana az égből?

— Az még kedvesebb lenne!

— De ha mindehhez csak házasság útján tudna eljutni? — szolt Gábor kissé tömpítva a hangján, mintegy tapogatózva, mennyire veszélyes a megpendített gondolat.

Berenyey valóban gyanakodni kezdett s ezért kitérőleg válaszolt:

— Gábor, én nem értelek! Mit akarsz ezzel a kérdezősködéssel? Nekem nem kell senkinek a lánya...

Gábor kissé behúzta a nyakát, de még egy kísérletet tett:

— És ha egy ennivaló szőke kislány...

— Gazember, te szimulárod a bolondot! Miket beszélsz itt össze...?

— Hát az nem volna jó? — kérdezte hirtelen, megjedve Gábor. De Berenyey még mindig nem tudott szabadulni attól a gondolattól, hogy Gábor valóban örült. Ezért újra meglágyította a hangját, bár nehezen ment:

— Fiam, te ehhez nem értesz. Nem tudod, hogy...

— Stasát szereti!

— Micsoda...?

— De én tudom, hogy Szoboizski úr visszautasította a főhadnagy urat. Hanem az is bizonyos, hogy már nem sokára az apósa lesz! Stasa pedig a felesége...!

— Stasa... a feleségem? Ne bolondozz, fiú!

— Nem én, főhadnagy úr, hiszen már mindenki tudja ezt, csak épen a főhadnagy úr nem. Itt van az eljegyzési meghívó is — e!

Berenyey kidülledt szemekkel olvasta újra és újra az ő és Stasa eljegyzéséről szóló értesítést.

— Hihetetlen...! — dünnyögte. — Ma történnék meg a kézfogó... De hát mi ez! — Ő és a kis Stasa... — Beszélj... beszélj... ember! — ordított rá a vigyorgó Gáborra.

— De nem tetszik nyakon vágni?

— Beszélj! Beszélj már!

És Gábor elmondott szépen mindent sorjában, csűrő-csavarás nélkül. Berenyey vegyes érzelmekkel hallgatta az inas s bizony nem egyszer viszkedett meg a tenyere. A végén azonban sajnálta a szegény fiút, aki egy héten át kénytelen volt két ember életét élni, csalni, hitegetni a világot csak azért, hogy a gazdájával szemben jót tegyen. Azt is belátta, ha Gábor nem folytatja a színjátszást, az ő házasságának Stasával örökre vége. Most az utolsó pillanatban azonban még mindent meg lehet menteni. Várnak is rá.

— Szegény Gábor! Hát ha én most meg nem érkezem, valóban megtetted volna?

— Igen! Fölhívtam volna Szoboizski urat s bevallottam volna mindent... Utána pedig...

— No jó... erről most már ne is beszéljünk! Mennyi időm van még?

— Félóra!

— Akkor készítsd ki a frakkomat!

Gábor menten meggyógyult. Rohant a másik szobába, fűtyürészni, nótázni kezdett. Szedte elő a frakkot, a fehér nyakkendőt, a lakkcipőt. Sietve öltöztette gazdját.

Berenyey is izgatott volt. Egyik pillanatban a telefonhoz akart futni, hogy értesítse Stasát mindenről, hogy egy szerelmes szót mondhasson neki, azután meg arra gondolt, sokkal kedvesebb lesz, ha az eljegyzés után mond el mindent.

Amikor Berenyey már elkészült az öltözködéssel s a tükör előtt még egy-két simítást végzett magán, Gábor nem tudta megállani, hogy meg ne állapítsa:

— A főhadnagy úr is egészen bátran helyettesíthetne engem! Csak most látom, hogy valóban tetszik rám hasonlítani!

— Mondasz valamit, fiú, de azért én mégsem kívánom a te mundérodát felvenni... Vagy talán azt akarod, hogy adjam vissza a kölcsönt s a te menyasszonyodat én kérjem meg?

— Nem, nem! Már csak azért sem, mert nekem nincsen menyasszonyom... és nem is lesz soha!...

— Nono!

— Nem, főhadnagy úr!

Gábor most egészen komolyan gondolt arra, hogy nem kell neki menyasszony. Az álma jutott az eszébe... amikor a drága kis szőkeség, az ennivaló Stasa, őt választotta és nem Berenyeyt. Hej, azok a nők! Csak az álomban hűségek ahhoz, akinek először vallották be, hogy «én is szeretsz téged!»

Valami kis elkeseredés maradt vissza a szívében, csalódás a szerelemben. Hanem amikor Berenyey már a cilindert tette a fejére, mégis csak kijózanodott az inas.

— Hm, ha nem jött volna idejében haza a főhadnagy úr, — gondolta magában, — most már ő nem is lenne s a fejfájára ráírták volna, hogy «itt nyugszik egy szélhámós, csalo». Akkor már csak mégis jobb, hogy a gazdája jegyzi el azt a leányt. Így ő, ha nem is lakott jól, mint kecske, de mégis megmaradt! — értelmezte kissé sántikálva a közmondást.

Megint jó kedve lett, mert hát az élet mégis csak szép, ha mindjárt egy inas bőrében rejtőzik is.

— Nos, Gábor, mit üzensz Stasának, meg Szoboizskinak?

— A Stasa kisasszonynak... hm... semmit...

— De mégis! Látom, hogy üzennél valamit!

— Nem én, semmit... mert akkor igazán kihúznám a lutrit!

— Látod, hogy nekem is jó kedvem van, hát nyögj csak ki bátran!

— Hát főhadnagy úr, de ezt azért mégse tessék megmondani a kisasszonynak, csak azt sajnálom, hogy akkor, ott... át nem adtam azt a csókot, amit a főhadnagy úr adott volna!

Bereney aligha vágja zsebre ezt a szemtelenséget, ha nem lett volna olyan széles jó kedve. Így azonban Gáborban csak a jó fiút látta.

— Hát Szoboiskinak mit üzensz?

— Azt, hogy a vállamra ne csapjon többet, mert még most is fáj, ahol megtisztelt a szeretetével!

— Nos, fiam, majd csak megbarátkozol velem, nem rossz ember az!

— Hát hiszen nem lehet az, mert a főhadnagy úr kedvéért még lábujjhegyen is járt! — nevetett Gábor visszaméltózkodva a lengyel látogatására.

Bereney a bundáját kapta magára s búcsúzott Gábor-tól:

— A viszontlátásra, öreg testvér s most már ne búslj. Nem felejttem el soha, hogy az én hibámat te ütötted helyre. Nos, jó éjszakát... A házasságkötvetítés díját pedig majd az esküvő után adom meg!
(Vége.)

A falvak egyetlen napilapja az

Uj Barázda.

Saját sorsán segít, aki előfizetőinek sorába lép!

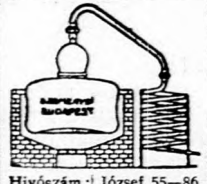
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Főszerkesztő: Meskó Pál. A szerkesztésért felel: Héjji Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Bak Imre.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfőzék, mosóüstök, valamint tejgazdasági eszközöket készírt és raktáron tart

Szemeyei lajos
rézműves, ónozó és gépműhelye Budapest, IX.,
Hívószám: József 55-86. Remete-utca 34. szám.

Dr. Héray Andor

«O. F. B.» engedélyvel működő ingatlan-irodájánál (IX., Rákos-utca 11., földszint 1.) eladók:

FEJÉRMEGYÉBEN állomásház 146 hold igen jó föld épületek nélkül. — **FEJÉRMEGYÉBEN** kétszobás cserpes ház 1200 öles beltelen melléképületekkel eladó s hozzá 30 holdas birtok elővételi joggal haszonbérbe vehető. **VESZPRÉMEGYÉBEN** hatszobás, parkos kúria, mellék- és gazdasági épületekkel, 5 hold belsőfölddel, 15 hold külsőfölddel, gyümölcsösökkel, mind I. oszt. föld. (Irányára: 1500 millió). **ÜLLŐN** tizenháromholdas törpebirtok és a községben kétszobás lakóház, gazdasági épületekkel. **CSONGRÁDMEGYÉBEN** 100 kisholdas. — **HEVESMEGYÉBEN** negyvenholdas. — **BIHARBAN** hetvenholdas. — **NÓGRÁDBAN** háromszázholdas, kétszázholdas és kétszázhatvanholdas. — **FELSŐBORSODBAN** kitünő vidéken kétszázötvenholdas birtok, úrilakkal, gazdasági épületekkel. **GÖDÖLLŐI FŐVONALON** tizenhat hold két darabban, kastélyszerű úrilakkal, gazdasági épületekkel, gyümölcsösökkel. — **NAGYKÁTA** vidékén kétszáznegyvenholdas jöminőségű homokbirtok, négyzobás úrilakkal, külön gazdatiszti lakással, gazdasági épületekkel, tizenöt hold szőlővel, patak mellett. — Továbbá az ország különböző részein több kisebb-nagyobb birtok.

Mindenféle **bőr kikészítését** elvállalja

Wéber Henrik Celdömölk.

Készít: box, sevrő, szarvas- és zsíros felsőbőrt, úgyszintén blankbőrt, huzót, gép-szíjját, talpat és szőrmet.

JÖVEDELMEZŐ

BURGONYATERMELÉS

Irtá:

BERTSCH OTTO
m. kir. gazdasági tanár.

Egyetlen kisgazda sem nélkülözheti a könyvecskét, ha komolyan el akarja érni azt, hogy az eddigénél nagyobb és értékebb burgonyatermést legyenek.

Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a «VASÁRNAP» könyvosztályánál, Budapest, VI., Ó-utca 10. Ára bérmentes küldéssel 32.000 kor.

Okvetlenül vegye már most meg, hogy még az éden nagyobb és értékebb termést érheszen el!

Mindenféle

gazdasági szakkönyv

legjobban a VASÁRNAP könyvosztálya útján szereshető be.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. **RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR** szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű Chaudrol és Csepel W. M. védjeggyel

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári áron beszereshetők:

SZONTÁGH PÁL rézgárgyár Bpest, IX., Ólló-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-tőlnek nevére Ólló-út 19. szám alá intézendők.

Legjobban az jár, aki a „VASÁRNAP”-ban hirdet.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a „HANGYA” vidéki szövetkezeteiben szeresheti be.

Ha kisüstöt akar felállítani, vagy városi, községi és egyesületi szeszfőzde üzemeltetője, vagy egyéni szeszfőzde már engedélyt nyert, **Pálinkafőzők Zsebnaptára és Tanácsadója az 1925. évre** rendelje meg a című kézikönyvet, mert nemcsak az engedélykérvény-mintákat, hanem az összes pénzügyi hatóságokhoz intézendő beadványok mintáit a könyvben megtalálja s minden üzemkötben előforduló bajra hasznos tanácsot talál.

Ára 120.000 korona. Portóköltség 10.000 korona. **MEGRENDELHETŐ KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL, BUDAPEST, VI. KER., Ó-UTCA 10. SZ.**

Szövetkezeteink figyelmébe!

Előrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szereshetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

Szakorosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! **RENDELÉS EGÉSZ NAP.** VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakós és kévekötő aratógépek, iógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legjutányosabban.